

Út at koyra

Blaðungi amerikanski sjónleikarin, James Dean doyði fyrri júst 40 árum síðani. Hann var eitt tað fyrsta heimsgitna ungdómsidoli. Enn er hann kendur um allan heim. Men hann spældi bert í trimum filmum, gjørdist bert 24 ára gamal. Honum dámdi væl nógva ferð og flottar, skjótar bílar. Seinasti bílur hansara, spildur nýggi Porsche Spyder, gjørdist hansara bani. Á hesum síðum verður greitt frá síðstu døgum hansara.

James Dean og Little Bastard

Í 1955 doyðu 38.300 fólk á amerikansku veginum. Ein teirra var sjónleikarin James Dean. - Hann var náddur á toppin á yrkisleið síni og var henda lagnudagin á seinasta koyritúrinum í nýggja Porsche Spyder - nýhemkomin av verksmiðjuni í Stuttgart í Týsklandi.

Fríggjadagin tann 30. september fyrri 40 árum síðani risir sólin, sum væntað í tí sólrika Kalifornía.

Klokkan er farin av átta um morgunin tá James Dean rullar inn til Competition Motors á North Vine Street 1219 í Hollywood.

Við dagsins triðju chest-erfield í munnsklovanum stigur hann út úr sínum silvurlitta Porsche'inum og tann týski mekanikarinn, Rolf Wütherich, tekur ímóti honum.

Rolf tosar enn ikki ræðið enskt. Jimmy, sum James Dean verður nevndur millum vinnu, skal næsta dagin við sínum nýggja Porsche taka lut í eini kappkoyring fyri amatørar í Salinas.

Tann ungi sjónleikararin tykist tyðuliga lættur, eftir at hann hevur verið við í filmsupptøku í fleiri mánaðir í triðja filmi sínum, The Giant, sum endiliga er liðugur.

Hann er nú leysur að filmssáttmálanum, sum noktar honum at dyrka ta itróttargrein, honum dámar best - kappkoyring.

Tvær vikur frammanundan hevði James Dean kroyst sær nésina flata móti rútinum hjá Competition Motor, so hugtíkin var hann av spildur nýggja opna tveyseturs Porsche'inum, sum júst var heimkomin frá høvuðsimpörternum, Max Hoffmann í New York.

Porsche Spyder'arin, sum í Evropa nýtti navnði 550/1500 RS, rullaði fyrstu ferð út av verksmiðjuni tann 15. juli 1955.

Hetta var ein av bert 75 bílum, ið vóru framleiddir til privata koyring. Men prototypen var frammanundan kend fyrri sera góðu koyrieiginleikarar og at vera nógva betri enn nakar annar bæði á evropiskum og amerikanskum kappkoyringarbreytum.

Mikudagin 21. september fekk James Dean lyklarnar til Spyðaran frá bíla-sølu manninum, Johnny Von Neumann, sum í stað-

in tók yvir tann seks mánaðar gamla Porsche Super Speeder og 3.000 dollarar kontant.

Við í handlinum var eisini tann trettí, at mekanikarinn Rolf Wütherich skuldi fylgja James Dean undir teimum komandi kappkoyringunum.

Mánadagin tann 26. september um morgunin

Øll eru vitandi um, at James Dean dámar ógvuliga væl ferð, men eisini, at hann als einki skil hevur á mekanikki.

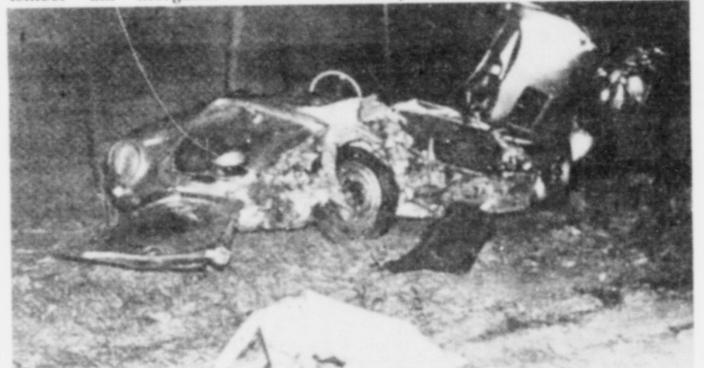
Motorurin í Spyðaranum er ógvuliga kompliseraður - so fløkt er at fáast við hann, at ein serfrøðingur nýtir 120 - triggjar arbeiðsvikur - um at seta hann saman, og upp til fimtan tímar um at fínstilla hann. Rolf er sera raskur og royndur mekanikari, sum er sendur til Kalifornía frá Stuttgart fyrri at veita kviku sportbilinum serliga tænastu.

Porsche'urin hjá James Dean hevur bert koyrt 800

undir motorhjálmnum aftan fyrri á bilinum.

Uttan fyrri Ventura steðga teir á eini bensinstøð, har Jimmy fyllir tanga fulla av superbensini, meðan Sandy Roth tekur nakrar myndir. Teir halda fram norður eftir Ridge Route 99.

Klokkan er trý seinna-partin, tá teir setða við Tip's. Eina matstovu við vegin uttan fyrri Newhall. Jimmy fær sær eitt glas av mjólk og Rolf fær eina sodavatn, samstundis sum hann roynir at sannføra unga sjónleikaran um, at royndir frá kappkoyringini hava størri týdning enn at

Bilurin hjá James Dean fór, sum tað sæst á myndini, rættuliga illa. James Dean var deyður tá hann kom á sjúkrahúsið. Fyrsta ungdómsidoli doyði - einans 24 ára gamal av skilaleysari koyring.

koyrdi Jimmy Spyðaran til custom bil-málaran, George Barris í Compton, sum við svartum lakki málaði nummarið 130 á hurðar-nar, á frontin og ovast á motorhjálmnum aftan fyrri baksetrini. Eftir áheitan frá Jimmy málaði George Barris eisini orðini «Little Bastard» við skriggjandi reyðum aftan fyrri á Spyðaranum.

Little Bastard var eyknevnið, sum Jimmy hevði fingið frá vini sínum, stuntmanninum Bill Hickmann, sum hevði lært hann nógva um bílar og koyriteknik.

Hendan fríggjadagin tann 30. september verður nógva væntað av kappkoyringini í Salinas. Mekanikarinn Rolf Wütherich setur ein trygdar-seðla í ferarasetrið í Porsche'num - tað er krav við lóg undir kappkoyring - og saman gjøgnumganga teir ymsu funktiónirnar í bilinum fyrri seinatu ferð.

mil, og tí gera Rolf og Jimmy av, at teir vilja koyra bilin norður til Salinas - 350 mil norðan fyrri Los Angeles.

Klokkan hálvum tvey fara teir so úr Hollywood og koyra gjøgnum Cahuenga til motorvegin, har teir snara móti Ventura. Bill Hickmann, sum fylgir teimum í einum Ford station-vogni saman við myndamanninum Sandy Roth, yvirhalar Spyðaran fleiri ferðir til tess at taka myndir av honum.

Sjónleikarin James Dean, sum fjúrtan dagar frammanundan hevði verið við í eini útvarpssending fyrri amerikanska ráðið fyrri ferðslutrygd um trygdar-seðlar, heldur tað ikki vera neyðugt at sita ibundin.

Í hvítari T-shirt og sól-bríllum nýtir hann sólina, lotið og ljóðið frá teimum 110 væltrimmaðu hestakreftunum hann hevur

vinna.

Bill og Sandy í Fordinum koma eitt sindur seinni. Teir biða Jimmy um at minka um ferðina, tí teir meina ikki at fylgja honum. Bæði bílar nír halda leiðina fram inn móti Kern County. The Grapevine er eitt vegastrekki, sum freistar Jimmy - hann fær seg ikki til at halda ferðmarkið 55 mil/t.

Ferðslupolitisturin Otis Hunter møtir teimum. Hann tekur eitt U-sving fyrri at steðga teimum í sínum Oldsmobile-politubili. Bæði Porsche'urin og Fordurin steðga, og báðir fáa bót fyrri at koyra ov skjótt. Politisturin hevur ongantið hoyrt James Dean nevndan, men spyr bliður og áhugaður um bilin.

Eftir áheitan um at koyra varðliga, halda teir leiðina fram. Teir gera av at eta nátturða í Paso Robles 150 mil longri frammi.